

altsaa i dens kreditgivende Virksomhed overfor Landmændene, er herved bleven overført paa det Gæstehus, hvormed vi have at gjøre, nemlig Hypothekafdelingen, og saaledes er denne kommen til at staa i et noget stærkere Lyss, end det egentlig kan siges at være rigtigt. I det jeg fremhæver dette, tror jeg tillige at burde fremhæve som min Opfattelse, at forskjellige Medlemmer, og navnlig den sidste ærede Taler (J. M. Mørk), forekomme mig at have forlangt lidt vel Meget i Retning af, hvad Staten skulde fordrø overfor den nye Art af Laan mod Hypothekobligationer, som dette Lovforslag søger at muliggjøre og begunstige. Det forekommer mig, at man skarpt maa skjelne imellem to Ting. Den ene er den almindelige Kredit og Tillid, som den nye Art af Laan og Obligationer vil møde paa Pengemarkedet, den Lyss, som Folk have til at tage Laan hos Landmandsbanken, og den Lyss, som andre Folk have til at kjøbe Landmandsbankens Obligationer. Den sidste ærede Taler gjorde forskellige Betragtninger, som ganske vist kunne være til Nytte med Hensyn til denne Side af Sagen; han har gjort forskellige Henstillinger til Bankraadet og Bankbestyrelsen, som disse maa ske med Nytte, kunne følge, for derved at skabe en større Sikkerhed i den hele Art af Omsetninger. Men jeg tror dog, at man ikke skal gaa for meget ind paa dette, thi den anden Side af Sagen, den eneste, som vi skulle holde os til, er, hvad Staten har at fordrø som Betingelse for at yde de Begunstigelser, som Lovforslaget tilfiger at give Banken, og her skulle vi ikke fordybe os for meget i, om Folk kunne staa sig ved at kjøbe Landmandsbankens Obligationer, om det er fordelagtige Transaktioner, de gjøre; men vi maa ikke gaa ud over dette Punkt: Er der rimelig, fornuftig Sikkerhed, saaledes at Staten ikke bliver blameret, prostitueret ved at have ydet sin Understøttelse, Begunstigelse til et Institut, der maa ske siden viser sig at være insolvent eller usolid? Ud over dette Sidste skulle vi ikke gaa, og derfor tror jeg det ufornødent at indlade mig paa de Sider af den ærede foregaaende Talers Bemærkninger, som gaa ud der over, og som i Virkeligheden synes at være henvendte til eventuelle Laansøgere og

Obligationsskjøbere i det nye Institut. Jeg skal holde mig til, hvad der berører Statens Side deraf, de Ting, Lovgivningsmagten påsende synes at kunne bestjæftige sig med, og det vil da væsentlig blive en Gjentagelse af Henstillinger, der ere komne allerede fra foregaaende Talere. Først og stærkest maa jeg da fremhæve Nødvendigheden af, at § 2 i Begyndelsen kommer til at undergaa en fuldstændig Forandring. Der staar her: „For at Banken kan vente at erholde disse Begunstigelser, fordrø, at Statutterne eller de fornævnte Reglementer indeholde Bestemmelser, som af Regjeringen erkendes for tilstrækkelige til at sikre Banken yderligere Indbetaling af Aktiekapitalen, naar Saadant af Bankraadet fordrøes.“ Skjøndt den høitærede Indenrigsminister har saa ondt ved at tale i Dag, maa jeg dog bede ham om at sige os, hvad det er for en „Sikkerhed“, som Statutter og Reglementer i denne Henseende skulde kunne give. Jeg forstaar ikke, at nogen som helst Bestemmelse, indført i Statutparagraferne eller Reglementerne, skal kunne yde denne Betyggelse. Jeg kender kun to Former, hvorunder denne Sikkerhed kan gives, den ene er ved at indbetale selve Pengene, den anden ved at give et Depositum i tilsvarende Valuter. Udenfor dette findes ingen mulig Sikkerhed, Lad os antage det Tilfælde, at Banken paa Grund af Tab bliver nødt til at indkalde sin yderligere Kapital; den henvender sig til Aktionærerne og siger: „Du har tegnet Dig i sin Tid for 1000 Rd.; Du har deraf kun indbetalt de 400 Rd., maa jeg saa bede om de manglende 600 Rd.“ I de allerfleste Tilfælde svarer Aktionæren: „Gud bevares, jeg har solgt den for lang Tid siden!“ — „Til hvem har Du solgt den?“ — „Ja, det er meget længe siden, Gud maa vide, hvem der har kjøbt den; den blev solgt oppe paa Børsen til en Mægler, og Mægleren har sagtens ladet den gaa videre. Hvad enten den er blevet noteret paa Navn eller Shænderhaver i Bankens Bøger, har jeg den ikke mere, og min Forpligtelse er færdig i det Dieblis, jeg har skilt mig af med Aktien; thi der staar intetsteds forekrevet, at jeg med min Formue skal indestaa for Indbetaling af Resten, undtagen saa længe det kan bevises, at jeg